

endnu trangere for dem og fortæller Historier, der skal øge denne Mistanke. Man mangler Forstaaelsen af, hvorledes disse arbejdsløse skal faa deres Kaar forbedret, og man fører os ind i Forhold, hvorunder Arbejdsløsheden øges. Derfor siger jeg, vi fra vor Side har ikke Raad til at lade et Middel uforsøgt, om det dog ikke var muligt at tilvejebringe en saadan Situation, at der kunde skabes et nyt Flertal, der alene for de arbejdsløses Skyld kunde give os et andet parlamentarisk Grundlag.

Men det er ikke blot for de arbejdsløses Skyld, vi ønsker det, det er ogsaa paa Grund af det Militærforlig, der blev vedtaget sidste Sommer, en Militærordning, der efter min Overbevisning kan blive til den største Fordærvelse for vort Land, om den bliver gennemført. Om dette Militærforlig har Venstres Ordfører (I. A. Hansen) sagt, at skulde det komme til Folkeafstemning, tvivlede han paa, at det vilde være muligt at samle et Flertal om det. Vi ved, at blandt dem, der sagkyndigt vurderer en saadan Sag, Officererne, er det lykkedes Regeringen at faa en eneste til at sige, at Forslaget duer. Og da vi spurgte, hvad det var, han havde sagt, sagde han: Det maa I endelig ikke fortælle de andre, det er en Hemmelighed, hvad jeg har sagt. Det har ikke været muligt at faa at vide, hvad denne ene Mand har sagt. Men i øvrigt har jo Hærens Officerer indtil en vis Tid udtalt en skarp Fordømmelse over Militærforliget, indtil Ministeriets Chef erklærede, at de, der havde den Opfattelse, gjorde klogest i at gaa deres Vej. Det lykkedes ham at tilvejebringe Ro i Officerslejren. Nu er der Ro. Men det Organ, Officererne har, har erklæret om denne Militærordning, at hvis den en Gang skulde prøves for Alvor, vilde det betyde Strømme af hensigtsløst udgydt Blod, den er fuldkommen ubrugelig for dem, der skal bruge den, for dem, der skal administrere den. Venstres Ordfører fortalte under Militærlovenes Behandling om de bevægede Augustdage i 1914, om Sindsstemningen hos de unge Mennesker, der kom ind, og hos Mødrene, der fulgte dem paa Banegaarden. Jeg siger til Regeringen, til Venstre, til dem, der gennemførte dette Militærforlig: Skulde, saaledes som Kapitalen fremdeles raader i Verden, en ny Krig blusse op, skulde der igen komme Indkaldelsesordre, saa vil man med fuld Sandhed kunne sige til disse Mænd: „De Officerer, I skal under Ledelse af, har erklæret, at hvis det bliver Alvor, er det kun Strømme af hensigtsløst udgydt Blod! Det undrer mig, at Rege-

ringen tør tage Ansvaret for noget saadant uden i Forvejen at vide, om den har et Vælgerflertal bag sig.

Vi ængstes for en saadan Militærordnings Gennemførelse, og vi siger derfor: Vi prøver paa, om det ikke vil være muligt at faa tilvejebragt et Valg, saa man kan faa at se, om der staar et Vælgerflertal bagved. Venstre tror ikke selv paa, at det har Flertal. Der har været Medlemmer af Regeringen og andre Venstremænd ude, og de har sagt til de Konservative: Naar I anstrenger jer for at faa Valg, saa maa I vide, at faar vi Valg, saa har vi det socialdemokratiske Styre. Man tror ikke længere selv paa, at man har et Flertal bag sig, ellers vilde man ikke sige saadan til dem. Man advarer mod Farerne ved Valg: Farerne ved Valg er Socialismen.

Vi har ønsket snarest muligt at komme ud og faa Vælgernes Afgørelse æsket, erfare Vælgernes Stilling baade til den almindelige økonomiske Politik, til Arbejdsløsheden, til Militærforliget, til hele den politiske Situation, og derfor agter mit Parti, naar Ordførertalerne er tilendebragt her ved Finanslovbehandlingen, at foreslaa en Dagsorden, tagende Sigte paa at faa fremkaldt en Valgsituation. Det er jo muligt, hvis man appellerer til Vælgerne, at det saa viser sig, at Regeringen har Flertal, at Venstre og de Konservative ogsaa efter et Valg bliver de fleste. Nu vel, saa kan Regeringen uden Betænkelighed gennemføre Militærordningen, saa har den faaet Mandat dertil. Men Venstre tror ikke selv paa, at det har Flertal.

Naar vi har krævet Valg i disse Dage, er det netop, fordi Situationen er saa ekstraordinær, som den er. Det er ikke Socialdemokratiets, ikke mit Syn paa Sagen, at det er tjenligt for Sagernes Behandling, at vi holder Valg hvert Øjeblik. Jeg mener, der maa være Arbejdsperioder, i hvilke Arbejdet kan fremmes. Socialdemokratiet har mangfoldige Gange vist, at vi ogsaa respekterer, saadanne Arbejdsperioder. Netop for muligt at undgaa Valg sagde vi: Tag dog Militærforliget til Folkeafstemning. Vi anviste en Vej til at undgaa Valg og dog afæske Folket en Udtalelse — man turde ikke. Venstre erklærede selv, at de vilde ikke, for de troede ikke paa, at de havde Flertal.

Det er mit Haab og min Tro, at lykkes det at komme til Valg, vil der skabes et Flertal her i Tinget modsat det nuværende Flertal. Der har gennem en Række af Aar bestaaet et Samarbejde mellem Socialdemokratiet og det radikale